Následuj mě!

Závěrečný dokument
III. etapy diecézní synody
Diecéze plzeňské

Společně **s nadějí**

Život v Kristu *uprostřed dnešní reality*

Následuj mě!

Závěrečný dokument III. etapy diecézní synody Diecéze plzeňské

Biskupství plzeňské, 11. května 2026

Číslo jednací: 1394/2026

Nedílnou součástí dokumentu je jeho PŘÍLOHA nazvaná

PŘÍLOHA: Priority – Opatření – Projekty

Základní orientace pro uvádění Závěrečného dokumentu III. etapy diecézní synody do praxe

Biskupství plzeňské, 11. května 2026

Obojí ke stažení zde: synoda.bip.cz/dokument3 (včetně dalších souvisejících dokumentů)

Poznámka ke struktuře dokumentu

V první části dokument navazuje na naši společnou zkušenost tříleté synodní cesty a nabízí několik podnětů k jejímu pokračování coby dlouhodobé cesty proměny v celé diecézi.

Ve druhé části pak představuje konkrétní kroky, které doporučujeme učinit v následujících třech až pěti letech, aby tato cesta proměny byla vedena společným misijním posláním celé diecéze a aby jejím potřebám odpovídaly i pastorační struktury a ekonomika.

Tento dokument úzce **navazuje na předchozí dva** závěrečné „etapové“ dokumenty: *Mistře, kde bydlíš* (*MkB*) a *Já jsem ta Cesta* (*JtC*). Nelze ho proto číst odděleně, ale jako jejich další rozvinutí.

Podkladem pro přípravu tohoto dokumentu byl text *Anketa pro delegáty a synodní radu po setkání v Liticích* (*Anketa*) shrnující **výsledky ankety pro synodní delegáty** a členy synodní rady po lednovém setkání synodních delegátů s biskupem v Liticích (17. 1. 2026).

Nezbytnou pomůckou k pochopení dokumentu je **PŘÍLOHA**: ***Priority – Opatření – Projekty***, ve které jsou podrobně rozpracována jednotlivá opatření a na ně navazující projekty (v následujícím dokumentu jsou pouze sumarizovány). Zároveň jsou v této příloze (modře) prezentovány konkrétní „cesty“ ze závěrečného dokumentu II. etapy *Já jsem ta Cesta*, které tato opatření a tyto projekty rozvíjejí (jejich číselné označení koresponduje s číslováním „cest“ v *JtC*).

Důležitým klíčem k porozumění východiskům tohoto textu je také **studijní dokument II. etapy diecézní synody** (*Studijní*) a **závěrečný dokument celosvětové synody o synodalitě** (*SoS*).

Použité dokumenty (synoda.bip.cz/dokument3)

Anketa	Anketa pro delegáty a synodní radu po setkání v Liticích
Jan	Evangelium podle Jana, Písmo svaté, Český katolický překlad
JtC	Závěrečný dokument II. etapy diecézní synody *Já jsem ta Cesta*
LS	Papež František, Encyklika o péči o společný domov *Laudato si‘*
Pokyny	Generální sekretariát synody: *Pokyny pro realizační fázi synody 2025 – 2028*
PŘÍLOHA	PŘÍLOHA: *Priority – Opatření – Projekty*
SC	II. vatikánský koncil, Konstituce o posvátné liturgii *Sacrosanctum concilium*
SoS	Závěrečný dokument *Za církev synodální: společenství, spoluúčast, poslání*
Studijní	Studijní dokument II. etapy diecézní synody *Já jsem ta Cesta*

OBSAH

ÚVOD 6
I. ČÁST: CESTA PROMĚNY 6
1. Cesta proměny našich srdcí 6
2. Cesta proměny našich vztahů 7
3. Cesta proměny naší služby 8
II. ČÁST: KROKY K REFORMĚ 9
(A) MISIJNÍ PRIORITY 10
1. DOPROVÁZENÍ ŽIVOTA: Podpora doprovázení k životu v Kristu 10
1.1. Uvádění do křesťanského života a duchovní doprovázení 10
1.2. Škola spirituality a osobní i společné modlitby 11
2. OHNISKA ŽIVOTA: Propojování a podpora ohnisek života 11
2.1. Podpora a propojování ohnisek života pastoračním oddělením 11
2.2. Nástroje propojení – virtuální prostory a adresáře 12
3. SLUŽBA ŽIVOTU: Propojení slavení, sdílení a solidarity ve službě 12
3a. INSPIRUJÍCÍ BOHOSLUŽBY: Podpora oslovujícího slavení bohoslužeb 12
3b. SROZUMITELNÉ SLOVO: Sdílení evangelia srozumitelným jazykem 13
3c. VĚROHODNÉ SKUTKY: Rozvoj solidarity s lidmi v nouzi a péče o stvoření 14
4. MLADÍ LIDÉ: Regionální a vícegenerační sdílení evangelia 15
4.1. Decentralizované doprovázení dětí a mladých lidí 16
4.2. Podpora rodičů, vícegeneračního setkávání a solidarity 16
(B) ORGANIZAČNÍ PRIORITY 17
5. RESTRUKTURALIZACE: První kroky k přizpůsobení struktur 17
5.1. Pilotní restrukturalizace farností a pastorační péče 17
5.2. Podpora rozvoje kategoriální pastorace 18
6. FUNKČNÍ SYNODALITA: Funkční synodální vedení a sbor kněží 18
6.1. Synodální proměna stylu vedení a pastorační spolupráce 18
6.2. Revize směrnic pro službu pastoračních a ekonomických rad 19
7. PÉČE O POVOLÁNÍ: Podpora povolání a bezpečného prostředí 19
7.1. Vyjasnění profilů služeb a podpora povolání k nim 20
7.2. Bezpečné prostředí v diecézi a etický kodex 20
(C) EKONOMICKÉ PRIORITY 21
8. ODPOVĚDNÉ SPRÁVCOVSTVÍ: Zvládnutelné správcovství majetku 21
8.1. Efektivní správa majetku ve farnostech 21
8.2. Strategie pro sakrální stavby a převody kostelů a mobiliářů 22
9. ETICKÉ ZDROJE: Etické dárcovství, fundraising a investování 22
9.1. Modely financování farností a solidární fond 22
9.2. Rozvoj etického dárcovství, fundraisingu a investování 23
10. PRACOVNÍ PODMÍNKY: Odpovídající mzdy a pracovní podmínky 23
10.1. Revize forem a výše odměňování 24
10.2. Personální situace a pracovní prostředí 24
DALŠÍ KROKY NA SPOLEČNÉ CESTĚ 24
ZÁVĚR 26
Přijetí dokumentu 27

PŘÍLOHA: Priority – Opatření – Projekty (ke stažení na synoda.bip.cz/dokument3)

ÚVOD

Na břehu našeho času stojí Kristus a zve nás, abychom rozhodili sítě „na druhou stranu lodi“

1. Synodní cesta, kterou jsme v plzeňské diecézi v uplynulých letech prošli, nebyla hledáním rychlých řešení. Byla cestou naslouchání – Bohu, druhým i tomu, co Duch svatý v životě naší diecéze probouzí.

2. Příběh z 21. kapitoly Janova evangelia ukazuje Ježíšovy učedníky, kteří po noci neúspěšného rybolovu znovu stojí před Pánem. Postupně rozpoznávají, že je to on, kdo je zve, aby ještě jednou hodili sítě. A právě zde zaznívá osobní výzva: „Následuj mě!“ (*Jan* 21,19).

3. Také naše synodní cesta nás přivádí na podobný břeh. Mnohé zůstává otevřené. Neznáme všechny odpovědi. Dnešní svět se otřásá krvavými konflikty, ekonomickou a politickou nestabilitou a sociální nejistotou. Poctivě přiznáváme, že nevíme, co bude zítra. Přesto věříme, že Pán stojí uprostřed nás. Věčný. Živý. Vítěz. Ten, kterému dal Otec všechno do rukou. I nás. Náš čas. Čas jako dobu, v níž žijeme a do které jsme postaveni. A to s důvěrou, kterou do nás vkládá Otec. A zve nás k tomu, abychom šli dál – společně a s nadějí, i uprostřed nejistoty dnešního světa.

4. Nechceme proto předkládat hotový plán pro všechny situace. Nabízíme směr a konkrétní kroky, kterými se chceme v následujících letech vydat. S důvěrou, že i dnes mezi námi zaznívá Kristova výzva: „Následuj mě!“ (*Jan* 21,19)

I. ČÁST: CESTA PROMĚNY

1. Cesta proměny našich srdcí

Než rozhodíme sítě, potřebujeme v cizinci stojícím na našem břehu znovu poznat Krista

5. Ježíšova výzva určená Šimonu Petrovi „Následuj mě!“ (*Jan* 21,19), navazující na pověření k pastýřské službě, je namířena přímo do středu jeho srdce –zdráhavého, ustrašeného, vědomého si velkého selhání, ale také srdce dozrávajícího v noci neúspěšného rybolovu, povzbuzeného úlovkem za svítání, a především sestupujícího do vzájemnosti láskyplného vztahu s Kristem.

6. I my jsme na naší další cestě v plzeňské diecézi zváni k takové proměně srdcí, k věrnému setrvání v situacích nejistoty, kdy často nebudeme vědět, jaké je „řešení“ pro budoucnost. Možná proto, že další kroky se musí teprve zrodit, a to uprostřed zkušenosti našeho neúspěšného rybolovu, uprostřed zklamání, že naše léta praktikované postupy, ale třeba ani ty nejmodernější novinky, nenesou žádné ovoce. Možná, že naše srdce teprve potřebují dozrát v intimních rozhovorech s Kristem. Možná, že potřebujeme vytrvat na cestě i tam, kam se nám jít nechce. Ale také je možné, že potřebujeme jen trpělivost a nové pokorné hledání.

7. Právě v těchto okamžicích neúspěšných rybolovů se radikálně proměňuje naše srdce a my jsme uschopňováni k nové cestě. Jsou to okamžiky, kdy v nás ze setkání se Zmrtvýchvstalým na břehu našich životů pomalu roste křehká naděje. Kdy Život sám je tak silný, že jej už nic nemůže zadržet. A pak už stačí jen důvěra. Ochota k dalšímu kroku. K odvaze být zraňováni nejistotou cesty. K odvaze nechat do našich srdcí proudit Božího Ducha.

8. Další kroky naší diecéze tedy začínají především proměnou našich srdcí. Z této proměny může vyrůstat nová kvalita našich vztahů a spolupráce. Proměna srdcí i vztahů pak vnitřně ponese jak naši pastorační praxi, tak potřebné reformy struktur. A ty zase mohou pomoci vytvořit takové prostředí, v němž je proměna srdcí snazší.

9. Proto je také naší první prioritou ve druhé praktické části „podpora doprovázení k životu v Kristu“, abychom tak mohli být autentickými tvůrci pokoje v dnešním rozbitém světě. Oněch pár praktických kroků spojených s touto prioritou ovšem takovou proměnu našich srdcí zajistit

nemůže. Tato proměna se už dávno děje a doufáme, že bude pokračovat i dál uprostřed našich všedních životů. Nezávisle na církevních strukturách, někdy i jim navzdory.

10. Kristus je svým vtělením, smrtí, vzkříšením a sesláním Ducha přítomný v celém stvoření, v každém člověku, v každé situaci. Čím více žijeme ze vztahu s Ním, tím citlivěji vnímáme, že je již přítomný i v těch, ke kterým jsme posláni.

11. Vždyť, jak zmiňuje závěrečný dokument synody o synodalitě (*SoS*), „synodalita je především duchovní dispozicí prostupující každodenní život pokřtěných i všechny aspekty poslání církve". Protože však „pramení z působení Ducha svatého", také „vyžaduje naslouchání Božímu slovu, kontemplaci, ztišení a konverzi srdce" a také předpokládá „askezi, pokoru, trpělivost a připravenost odpouštět a přijmout odpuštění" (*SoS*, čl. 43). Synodální spiritualita vychází ze srdce, ze vztahu k Bohu, který je Otcem, ze vztahu prožívaného v Kristu v dechu Ducha svatého, a to díky slavení Kristova tajemství uprostřed nás, které je „vrcholem, k němuž směřuje činnost církve, a zároveň pramenem, z něhož proudí veškerá její energie" (II. vatikánský koncil, Konstituce o posvátné liturgii, *SC*, čl. 10).

12. Bez této hluboké duchovní osobní a komunitní proměny by celá naše cesta byla pouhým organizačním prostředkem a mohla by se stát jen vylepšováním techniky lezení po žebříku, který ale máme opřený o špatnou stěnu (srov. *SoS*, čl. 44).

13. **Proto zveme a prosíme každou křesťanku a každého křesťana z celé diecéze, abychom na této cestě proměny našich srdcí, myslí, postojů a vnímání naší církve, naší služby i našeho světa společně vytrvali. A to beze strachu z opouštění svých zaběhlých představ.**

2. Cesta proměny našich vztahů

Sítě evangelia se nevytahují jednotlivě, ale společně, ve vzájemném doplňování se a spolupráci

14. Ježíšova výzva určená Šimonu Petrovi „Následuj mě!" (*Jan* 21,19), která přichází po neúspěšné noci, navazuje nejen na pozvání k osobnímu vztahu s Kristem, ale také na zkušenost společenství a vzájemného doplňování se s ostatními učedníky ve službě. Učedník, kterého Ježíš miloval, rozpoznal Pána na břehu, Šimon Petr se vrhl do moře a později vytáhl síť na břeh, ostatní přijeli s lodí vlekoucí síť plnou ryb, další přinesli ryby na oheň a všichni společně s Ježíšem posnídali a při tom „věděli, že je to Pán".

15. Spolupráce na rybolovu a společné slavení Kristovy přítomnosti uprostřed nás, jsou i pro nás v plzeňské diecézi příležitostmi k proměně našich vztahů, abychom v nich mohli zakoušet přijetí, blízkost, důvěru, přátelství, pohostinnost, respekt, odpuštění, naději a pocit bezpečí. Takto prožívané vztahy mezi sebou navzájem, s lidmi kolem nás i naše vztahy k širší společnosti a ke světu jako společnému domovu mají sílu přitahovat hledající lidi a jsou základem každého společenství, včetně života v rodině, v komunitě, ve farnosti, v diecézi.

16. Závěrečný dokument synody o synodalitě tuto základní misijně plodnou „vztahovost" církve jasně ukotvuje v životě Nejsvětější Trojice: „Stále znovu se musíme z evangelia učit, že naše péče o vztahy není pouhou strategií nebo nástrojem pro vyšší organizační efektivitu církve, nýbrž podobou, jíž se Bůh Otec zjevil v Ježíši a v Duchu. Kdykoliv i přes naši křehkost nechávají naše vztahy zazářit Kristovu milost, Otcovu lásku a společenství Ducha, tehdy vyznáváme svým životem víru v Boha Trojici." (*SoS, čl.* 50) A znovu pak v předposledním odstavci celého dokumentu: „Konečným smyslem synodality je svědectví, které je církev povolána vydávat o Bohu, Otci, Synu a Duchu svatém, o harmonii lásky, která vychází sama ze sebe, aby se darovala světu. Kráčejíce synodálním stylem v prolínání našich povolání, charismat a služeb, a vycházejíce vstříc všem s radostí evangelia, můžeme prožívat společenství, které přináší spásu, tedy společenství s Bohem a s celým stvořením." (*SoS, čl.* 154; srov. také papež František, *LS*, čl. 240)

17. Klíčovou roli duchovního a vztahového rozměru cesty proměny naší diecéze navíc dosvědčuje i naše reflexe nejrůznějších typů „hlasů“ zaznívajících na naší společné cestě (srov. *Anketa*, čl. 1). V ní měly nejširší zastoupení právě hlasy zdůrazňující důležitost duchovního zakotvení a osobních vztahů. Následovány pak byly hlasy snažícími se vše integrovat do jedné cesty. S odstupem pak zaznívaly hlasy zaměřené na pragmatická řešení, reformu struktur a službu potřebným. Nejméně zastoupené, ale stále nepřeslechnutelné a důležité, pak byly hlasy bránící důležité hodnoty a hlasy obávající se změn. Z dalších typů se pak ještě přihlásily o slovo hlas zdůrazňující naslouchání a spoluzodpovědnost a hlas, kterému leží na srdci kontinuita tradice a svátostný život.

18. Tyto rozmanité hlasy mezi sebou nemusí vždy soupeřit, ale mohou vytvářet polyfonii jedinečných zkušeností, v níž se zrcadlí současný stav diecéze – její naděje, bolesti, limity i hledání. Jednotlivé hlasy se navíc navzájem často podmiňují (srov. *Anketa*, čl. 3, 4, 7).

19. Bez duchovního zakořenění se misie vyprázdní, bez přizpůsobených struktur se vztahy rozpadnou, bez reality se ideály zhroutí, bez naslouchání únavě se na cestě vyčerpáme.

20. Proto je také druhá priorita druhé části tohoto dokumentu zaměřená na „propojování a podporu ohnisek života“. Z tohoto základního vztahového a „polyfonního“ rozměru našeho poslání samozřejmě nutně vycházejí i další priority, včetně organizačních a ekonomických, a podporují jej. Žádné z těchto formálních opatření a sebelépe řízených projektů ale samy o sobě schopnost tvořit vztahy nemají. Mohou ale pro tuto vzájemnost vytvářet svobodnější prostor a hledat způsoby, jak rozvíjení vztahů podpořit.

21. **Proto zveme a prosíme každou křesťanku a každého křesťana z celé diecéze a všechny farnosti, skupiny, společenství, komunity či organizace, abychom na této cestě proměny vzájemných vztahů, neformálních setkání a doplňování se ve službě společně vytrvali.**

3. Cesta proměny naší služby

Protože jsme poznali, že „je to Pán“, máme odvahu rozhodit sítě tam, kam nás Pán zve

22. Ježíšova výzva určená Šimonu Petrovi „Následuj mě!“ (*Jan* 21,19) nakonec navazuje i na zkušenost naslouchání Ježíšovu hlasu, i když si stále ještě nejsme příliš jisti, že je to on. Naše rozlišování bude vždy pouze částečné, ale porosteme v něm tehdy, když budeme mít odvahu naslouchat a hodit sítě na druhou stranu lodi. A to i tehdy, když si ještě stále nejsme úplně jisti, jestli to je to „ideální“. Po ovoci pak poznáme, jestli danou cestou pokračovat. A toto ovoce nespočívá jen a ani především v množství ulovených ryb, ale hlavně v tom, že poznáme Pána.

23. Proto i v plzeňské diecézi chceme důvěřovat, že to, co jsme za tři roky synodní cesty společně nedokonale rozlišili, je dostatečným důvodem k tomu, abychom i my hodili sítě na druhou stranu naší diecézní, farní či komunitní „lodi“ a odvážili se některých důležitých změn v naší běžné pastorační praxi i konkrétních reforem ne vždy vyhovujících struktur či financování. Ne všechno lze udělat najednou. To je ale zároveň také naší šancí. Protože i během změn v naší praxi potřebujeme čas k tomu, abychom dozrávali v proměně našich vztahů i v proměně našich srdcí.

24. Jen tak se naše diecéze bude moci stále plněji stávat součástí společné cesty se všemi zde žijícími lidmi a jen tak budeme moci uprostřed těchto lidí žít své jedinečné poslání být znamením i praktickým nástrojem Boží bezpodmínečné lásky ke všem.

25. Konkrétní kroky na cestě k této misijně orientované reformě naší diecéze jsou obsahem II. části. Tyto praktické a často rychlé kroky mají vytvářet potřebný prostor pro růst života a podporovat hlubší a dlouhodobou proměnu našich srdcí, vztahů i služby.

26. **Proto zveme a prosíme každou křesťanku a každého křesťana z celé diecéze, abychom se nezalekli množství navržených kroků, ale vnímali, co nejvíce pomůže sdílet radost evangelia i smutek a úzkost dnešních lidí, a zaměřili se na to, kde se tito lidé setkávají s živým Kristem.**

II. ČÁST: KROKY K REFORMĚ

27. Ne se vším je třeba čekat, až to někdo zorganizuje z biskupství. Ovšem jestliže bude z biskupství něco nového organizováno či měněno, bude potřeba intenzivní spolupráce mnoha lidí v diecézi.

28. Proto v této druhé části jsou zachyceny návrhy strategických priorit, systémových opatření a pilotních či iniciačních projektů vycházejících z cest ze závěrečného dokumentu II. etapy *Já jsem ta Cesta*, které jsme ve III. etapě rozlišili jako prioritní pro nejbližší tři až pět let (srov. *Anketa*, čl. 2).

29. Protože jsme si vloni při formulaci misijní a pastorační vize pro naši diecézi určili přibližně desetiletý horizont, je jasné, že některé z dalších cest v této vizi doporučených budou čekat na své zahájení, rozvinutí či dokončení ještě i v letech následujících.

30. Pro orientaci je k dispozici **PŘÍLOHA** (synoda.bip.cz/dokument3), ve které jsou s podrobným **rozpracováním opatření a projektů** zachyceny i konkrétní **cesty**, na které priority navazují, spolu se seznamem ostatních cest, které jsme rozlišili jako důležité až pro další období (srov. čl. 140).

- **Priorita = směr** Co z cest, které jsme si načrtli ve II. etapě, je důležité pro prvních 3–5 let?
- **Opatření = kostra** Jaký systémový rámec je třeba k tomu změnit nebo vytvořit?
- **Projekty = kroky** Jaké první kroky to vyzkouší či postupně zavedou do praxe diecéze?

31. Bez priorit by se opatření i projekty rozpadly do nesourodých aktivit. Bez vědomí konkrétních cest bychom mohli ztratit návaznost na dlouhodobou misijní a pastorační vizi. Bez opatření by se projekty mohly změnit ve vyčerpávající aktivismus. Bez projektů by opatření zůstala jen na papíře.

32. Obsahově jsou priority rozděleny podle tří synodních otázek (*misie*, *uspořádání*, *hospodaření*):

- **(A) Misijní priority** (3 + 1 priorita) – co přináší život či podporuje jeho růst
- **(B) Organizační priority** (3 priority) – jak to organizačně podpoříme
- **(C) Ekonomické priority** (3 priority) – jak to budeme financovat

33. Těchto deset priorit tvoří vzájemně provázaný **organický celek** rozvíjený **v horizontu tři až pět let**. Aby tato cesta byla opravdu uskutečnitelná, je třeba vnímat také pořadí a tempo jednotlivých kroků, které odpovídá současným a v budoucnosti očekávaným kapacitám diecéze.

34. Proto je vhodné, aby priority nebyly realizovány všechny souběžně ve stejné intenzitě, ale v různých režimech: jako **priority v popředí** (hlavní zaměření a největší nasazení lidí), **priority v přípravě** (koncepční příprava opatření, pilotní projekty a dílčí kroky) a **priority navazující** (po vytvoření podmínek nutných k jejich uskutečnění).

35. **Na začátku** této cesty je vhodné soustředit se především na ty oblasti, kde již dnes existuje nebo se rodí život, a na taková opatření, která tento život podporují, vytvářejí lepší podmínky pro jeho růst nebo odstraňují překážky, které mu brání.

36. **Současně** může probíhat příprava a pilotní ověřování strukturálních či ekonomických opatření, která budou do širší praxe uvedena až **později**. Pro rozlišování dalších konkrétních kroků je přitom nezbytné učit se synodálnímu způsobu rozlišování, rozhodování a spolupráce.

37. Zásadní změny ve správě majetku a v oblasti finančních zdrojů je pak vhodné směřovat spíše **k závěru** tohoto období, s výjimkou těch opatření, která jsou nezbytná pro podporu života v klíčových oblastech misijního poslání diecéze.

38. Takto **diferencovaný pohled** na „kroky k reformě“ může napomoci k tomu, aby naše cesta proměny nebyla zahlcena množstvím nesouvisejících aktivit, ale aby tyto kroky vytvářely prostor pro život, který již nyní uprostřed nás roste, a také pro to, abychom se z něj mohli postupně učit. Na základě této zkušenosti pak mohou být tempo i rozsah jednotlivých kroků průběžně upravovány podle skutečné personální i finanční kapacity diecéze.

39. Za doprovázení a koordinaci tohoto procesu **odpovídá biskupem ustanovený synodní projektový tým** (srov. čl. 133, **Další kroky na společné cestě**, bod 10).

(A) MISIJNÍ PRIORITY

Misijní priority vyprávějí příběh obrácení k prameni, vztahům a důvěryhodnosti

40. První trojice „misijních priorit“ tvoří jádro celé synodní cesty a navazuje na „Cestu srdce“ (1), „Cestu společenství“ (2) a „Cestu služby“ (3) v I. oddíle Závěrečného dokumentu II. etapy diecézní synody *Já jsem ta Cesta*. Je doplněna čtvrtou misijní prioritou (4), která nám mezi „všemi lidmi“, ke kterým jsme posláni, staví před oči ty, které vnímáme pro současnou dobu jako skupinu volající po zvláštní pozornosti: děti a mladé lidi ve společenství více generací. Misijní priority tak tvoří vzájemně provázaný celek, který popisuje, jak se rodí, roste a sdílí život v Kristu.

41. Misijní priority ukazují, že misie dnes, jak ji chápeme v tomto dokumentu, nespočívá v rozšiřování struktur, ale v doprovázení lidí na jejich cestě, v rozpoznávání ohnisek života, služby a svědectví, v hledání propojení srozumitelného jazyka evangelia s konkrétní solidaritou s chudými i s celým stvořením a ve zvláštní blízkosti mladým lidem a dětem. Tento blok chrání synodní proces, aby se z něj nestal především organizační nebo ekonomický projekt. Připomíná, že cílem těchto nezbytných změn je vždy růst života v Kristu a jeho sdílení s dnešními lidmi.

1. DOPROVÁZENÍ ŽIVOTA: Podpora doprovázení k životu v Kristu

Život v Kristu není samozřejmostí – potřebuje osobní i společné doprovázení

Z mnoha způsobů podpory života v Kristu chceme rozvíjet především různé formy osobního i společného doprovázení k životu v Kristu a školu spirituality pro křesťany i hledající

42. Tato první misijní priorita se týká samotného pramene života. Zaměřuje se na podporu různých podob doprovázení do hloubky vztahu s Trojjediným Bohem, který je skrze Krista v Duchu svatém přítomný v každém člověku i v každé situaci a jehož přítomnost pak společně zakoušejí jak doprovázení, tak doprovázející.

43. V následujících třech až pěti letech chceme v doplnění ke stávajícím spontánně se rozvíjejícím formám doprovázení vytvořit dostupnou a důvěryhodnou síť nabídky duchovního doprovázení, a to v nejrůznějších životních fázích a situacích. Takové doprovázení má být nabízeno lidem z církevního i necírkevního prostředí a doplněno široce přístupnými příležitostmi k růstu v oblasti spirituality v jejích různých křesťanských podobách a také konkrétními místy a příležitostmi, kde se mohou dnešní „hledači“ napít z Pramene a lidé žijící s Kristem mohou nacházet hloubku.[1]

1.1. Uvádění do křesťanského života a duchovní doprovázení

Prohloubení uvádění do křesťanského života a rozvoj sítě doprovázení pro věřící i širokou veřejnost

44. V této oblasti budou vypracována dvě opatření. První z nich, *Diecézní rámec pro doprovázení k iniciačním svátostem a životu z nich*, vytváří jednotný a dlouhodobý rámec katechumenátu (přípravy na křest) a mystagogie (uvádění do života v Kristu po křtu) v diecézi, vyjasňuje roli křestních a biřmovacích kmotrů a nabízí konkrétní oporu farnostem při doprovázení těch, kdo vstupují do života víry nebo jej i později po přijetí křtu či biřmování nově objevují.

45. Druhé z těchto opatření, *Rozvinutí a strukturální ukotvení služby duchovního doprovázení*, pak vytváří podmínky pro formální ustanovení služby doprovázení v diecézi, k potřebnému vzdělávání či k rozlišování a podpoře doprovázejících, zavádí roli diecézního koordinátora pro duchovní doprovázení a podporuje rozvoj důvěryhodné nabídky doprovázejících.

46. Toto druhé opatření do praxe konkretizuje projekt *Rozšíření a trvalá udržitelnost diecézní sítě duchovního doprovázení*, který umožňuje službu duchovního doprovázení v diecézi konkrétně

[1] Pro realizaci této priority bude důležité také to, jak jsou její kroky přístupné a srozumitelné mladým lidem (srov. čtvrtá priorita).

rozvíjet v podobě dostupné sítě doprovázejících, podporuje jejich propojení a spolupráci a vytváří srozumitelný a bezpečný způsob, jak se zájemci mohou s nabídkou této služby setkat.

1.2. Škola spirituality a osobní i společné modlitby

Nabídka možností praktického uvedení do duchovního života a modlitby

47. V této oblasti bude vypracováno opatření *Strukturální ukotvení školy spirituality a modlitby*, které vytváří dlouhodobý diecézní rámec pro systematickou nabídku vzdělávání v oblasti osobní i společné modlitby a spirituality. Vymezuje její základní formy, určuje za tuto oblast odpovědnost a propojuje jednotlivé nabídky s možností osobního i komunitního doprovázení. Umožňuje také sdílení zkušeností pro věřící křesťany i lidi hledající zdroje duchovního života.

48. Konkrétní podobu tomuto opatření dává projekt *„Diecézní škola spirituality" – ověření a vytvoření diecézního modelu*, který nabídku školy spirituality a modlitby uvádí do praxe prostřednictvím pilotního programu (v prezenční i online podobě). Projekt bude průběžně vyhodnocován a následně zpracován do ustáleného a dále rozvíjitelného modelu. Ten bude čerpat z různých druhů křesťanské spirituality, bude přirozeně navázán na službu duchovního doprovázení a bude spolupracovat s dalšími podobnými iniciativami v diecézi i mimo ni.

2. OHNISKA ŽIVOTA: Propojování a podpora ohnisek života

Život z víry se rodí a roste v konkrétních vztazích a na konkrétních místech

Soustředíme se na rozpoznání, podporu a rozvoj ohnisek života, kde se život v Kristu a ve vztazích s druhými rozšiřuje i do oblasti ekumeny, ostatních náboženství a širší společnosti

49. Druhá misijní priorita se týká toho, kde se život skutečně žije. Podporuje konkrétní místa a iniciativy – uvnitř struktury farností i mimo ně – kde se život v Kristu žije v konkrétních vztazích založených na přijetí, důvěře, vzájemném respektu, pohostinnosti a odvaze ke společné cestě, svědectví a službě. V následujících třech až pěti letech chceme taková „ohniska života",[2] kde jsou mezilidské vztahy rozvíjeny do hloubky i do šířky, systematicky rozpoznávat a podporovat.

50. Chceme posilovat širokou síť takovýchto vztahů a rozvíjet kulturu pohostinnosti, v níž se každý může cítit přijat a pozván ke společné cestě. Tato priorita chrání diecézi před pokušením vše řídit shora a učí ji důvěře v místní procesy, charismata a iniciativy.

51. Takto žité vztahy chceme rozvíjet také skrze komunikaci a spolupráci s jinými křesťanskými církvemi, náboženstvími, občanskou společností, obcemi i veřejnými institucemi. To zahrnuje i kritický dialog, výměnu darů s celým stvořením a komunikaci ve virtuálním prostředí.[3]

2.1. Podpora a propojování ohnisek života pastoračním oddělením

Pastorační oddělení biskupství jako garant podpory farních i nadfarních míst života a služby

52. V této oblasti bude vypracováno opatření *Začlenění podpory ohnisek života do služby pastoračního oddělení*, které vyjasňuje roli pastoračního oddělení biskupství jako garanta podpory a mapování ohnisek života v diecézi a zároveň otevírá prostor pro jejich vzájemné propojování a rozvoj vztahů uvnitř farností i směrem k širší společnosti.

53. Na toto opatření navazují dva projekty. První, *„Mapa živé farnosti" – identifikace ohnisek života ve farnosti či pastorační oblasti*, mapuje existující i vznikající ohniska života na místní úrovni,

[2] Výrazem „ohniska života" se zde myslí celá škála nejrůznějších skupin a iniciativ, např. některé farnosti, řeholní komunity a komunity zasvěceného života, komunity společného života, ekumenické iniciativy, skupiny přeshraniční spolupráce, různé charitní iniciativy, skupiny věnující se péči o společný domov, dobrovolnictví kolem sociálních služeb či zdravotnictví, obecní knihovny, kulturní iniciativy, občanské iniciativy, nejrůznější spolky, školy, ekologické aktivity a organizace, aktivní jednotlivci v rámci obce a mnoho dalších…

[3] Pro realizaci této priority bude důležité také to, jak jsou její kroky přístupné a srozumitelné mladým lidem (srov. čtvrtá priorita).

podporuje jejich vzájemné propojování a hledá konkrétní lidi, kteří by byli nositeli této služby, přičemž přináší inspirace pro podporu podobných procesů i v dalších částech naší diecéze.

54. Druhý z těchto projektů, *„Mapa živé diecéze“ – identifikace nadfarnostních ohnisek života v diecézi*, toto mapování rozšiřuje na úroveň celé diecéze, vytváří databázi ohnisek života a navrhuje systém jejich podpory a vzájemného propojení napříč jednotlivými oblastmi i celou diecézí.

2.2. Nástroje propojení – virtuální prostory a adresáře

Rozvoj nástrojů propojení pro sdílení inspirací a propojování ohnisek života

55. Zde bude vypracováno opatření *Základní rámec pro rozvoj nástrojů virtuálního propojení diecéze*, které vytváří podmínky pro vznik pravidelně aktualizované platformy či souboru nástrojů pro sdílení nabídky pro rozvoj spirituality a inspirace. Toto opatření umožní sdílení mezi ohnisky života, komunikaci uvnitř farností a podporu jejich digitální přítomnosti i spolupráce napříč diecézí. Konkrétní projekty pak budou vyrůstat z tohoto rámce podle potřeby a momentálních kapacit.

3. SLUŽBA ŽIVOTU: Propojení slavení, sdílení a solidarity ve službě

K setkání s Kristem jsou lidé zváni skrze slavení, sdílení a solidaritu

Touto prioritou chceme zdůraznit nutnost úzkého vzájemného propojení tří základních úkolů církve: slavení bohoslužeb, sdílení evangelia a praktické solidarity s lidmi v nouzi i s celým stvořením

56. Třetí misijní priorita se týká toho, jak se život stává viditelným a sdělitelným. Skrze své tři části klade důraz na potřebu propojení tří základních oblastí poslání církve ve zkušenosti víry: (3a) hledání způsobů *slavení bohoslužeb* tak, aby dnešní lidi inspirovaly svojí hloubkou a zároveň jim otevíraly prostor pro setkání; (3b) rozvíjení srozumitelného jazyka *sdílení evangelia* v kontextu současné kultury, kde slovo pomáhá porozumět životu; (3c) rozvíjení praktické *solidarity s lidmi v nouzi*, lidmi zranitelnými i s celým stvořením, kde služba dává evangeliu konkrétní tvář.[4]

57. V těchto třech oblastech spatřuje dnešní církev tři hlavní úkoly, které společně tvoří vzájemně se prolínající a podporující celek. V následujících třech až pěti letech proto chceme posilovat propojení těchto tří oblastí misijního poslání církve (slavení bohoslužeb, sdílení evangelia, solidarita s lidmi v nouzi), které společně pramení ze života v Kristu (srov. první priorita) a vyrůstají z konkrétních vztahů (srov. druhá priorita). Tím společně nesou důvěryhodnost a plodnost církve.

3a. INSPIRUJÍCÍ BOHOSLUŽBY: Podpora oslovujícího slavení bohoslužeb

V oblasti slavení bohoslužeb se zaměříme na hluboce inspirující komunitní způsob slavení, přístupnost pro různé skupiny a podporu pohostinného a vstřícného prostředí kolem nich

58. První oblast třetí misijní priority se týká slavení bohoslužeb. Nedělní slavení eucharistie utváří společenství a probouzí vědomí společného poslání, a proto je třeba pečovat o hluboké, i pro dnešního člověka přívětivé a inspirativní slavení eucharistie a dalších svátostí a svátostin, které napomáhá živému setkání lidí s Bohem s využitím potenciálu hudby a jejího žánrového rozpětí: slavení bohoslužeb, které oslovuje, otevírá a zve na další cestu.

59. To platí i o projevech lidové zbožnosti, společných modlitbách, bohoslužbách pro nejširší veřejnost, poutích i o slavení Dne Páně (neděle) v tzv. „místních komunitách“ (srov. 5. priorita),[5]

[4] Všechna opatření a všechny projekty této priority ve všech jejích třech oblastech (slavení bohoslužeb, sdílení evangelia, solidarita s lidmi v nouzi) budou posuzovány také podle toho, zda jsou přístupné a srozumitelné mladým lidem (srov. čtvrtá priorita).

[5] Výrazem „místní komunity“ se zde myslí životaschopné skupiny, které ze svého středu mohou nabídnout lidi vhodné k jejich pastoračnímu doprovázení a které místní farář či biskup k této roli pověří (zpravidla v několika vzájemně se doplňujících rolích, jako koordinování pastorace, organizování bohoslužeb a modliteb, hledání způsobů sdílení evangelia, vnímání potřeb místních lidí v nouzi či starost o místní finance či budovy (srov. *JtC*, čl. III.1a. / 2. CESTA).

kde se věřící scházejí k naslouchání Božímu slovu, modlitbě a sdílení života tam, kde není možné slavit mši svatou.

60. V nejbližších třech až pěti letech se proto při všech bohoslužbách v diecézi zaměříme na rozměr jejich „pohostinnosti“ a „vstřícnosti“ a na hledání způsobů, jak poskytnout prostor slavení a čerpání z Kristova pramene co nejširšímu spektru lidí, aniž bychom při tom zanedbávali potřebnou jednotu s celou církví a zakořenění liturgie v hloubce Kristova tajemství.

3a.1. Misijně otevřené, inspirující a vstřícné slavení bohoslužeb

Rozvoj vzdělávání i praxe misijně otevřeného, vstřícného a pohostinného slavení bohoslužeb

61. Prvním opatřením v této oblasti je opatření *Vzdělávání v liturgii jako součást diecézního vzdělávání*. Jeho cílem je propojit vzdělávání pro všechny liturgické služby i pro ostatní věřící s důrazem na hluboké, srozumitelné a pohostinné slavení bohoslužeb, otevřené i lidem přicházejícím zvenčí a respektující rozmanitost obdarování i konkrétní situace a potřeby jejich účastníků.

62. Na toto opatření navazuje projekt *„Pohostinné srdce – pohostinný kostel – pohostinná fara“ – podněty pro inspiraci*, který přenáší tento důraz do konkrétní praxe farností skrze sdílení zkušeností, praktická doporučení a podporu při jejich zavádění, aby se slavení bohoslužeb stalo přístupnějším, vstřícnějším a otevřenějším zejména pro hledající a rodiny s dětmi.

3a.2. Slavení Dne Páně v nepřítomnosti kněze a podpora bohoslužeb slova

Hledání vhodných způsobů slavení Dne Páně v nepřítomnosti kněze a inspirace pro jiné formy modlitby

63. Dále v této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní rámec pro slavení Dne Páně v místní komunitě v nepřítomnosti kněze*. Toto opatření má pomoci nalézt teologicky i pastoračně nosné způsoby, jak mohou místní komunity slavit Den Páně bez pravidelně slavené eucharistie, a přitom zůstávat zakotveny ve společenství církve, v Božím slově, modlitbě, službě i vztahu k eucharistii jako vrcholu života církve právě slavené na jiném místě farnosti či pastorační oblasti.

64. Konkrétní podobu tomuto opatření dává projekt *„Den Páně jako srdce komunity“ – podpora bohoslužeb v nepřítomnosti kněze*, který tyto přístupy ověřuje v konkrétních „místních komunitách“ skrze jejich doprovázení, vzdělávání a tvorbu praktických podkladů pro slavení bohoslužeb, a na základě zkušeností vytváří přenositelné modely pro další místa v diecézi.

3b. SROZUMITELNÉ SLOVO: Sdílení evangelia srozumitelným jazykem

V oblasti sdílení evangelia se soustředíme na hledání, jak dnes evangelium sdílet srozumitelně, a to včetně efektivního používání digitálních komunikačních prostředků a propojení s diakonií

65. Druhou oblastí třetí misijní priority je sdílení evangelia slovem. Ze slavení Boží blízkosti při bohoslužbách vyrůstá touha sdílet radost z evangelia se všemi lidmi. Vycházíme při tom z důvěry, že Kristus je s každým člověkem dávno před tím, než jej sami oslovíme. Srozumitelnost jazyka používaného při sdílení evangelia s dnešními lidmi je zde chápána ve dvojím slova smyslu. Z širšího hlediska to znamená hledání odpovídajících výrazových forem, včetně propojení se solidaritou s potřebnými a péčí o celé stvoření jako jednoho z nejsrozumitelnějších jazyků evangelia pro dnešní lidi (srov. dále 3c). V úzkém slova smyslu jde o srozumitelnost konkrétního jazyka používaného pro toto sdílení.[6] Cílem je sdílení evangelia, kterému rozumí i ti, kdo stojí na prahu.

66. V následujících třech až pěti letech proto chceme v diecézi rozvíjet schopnost všech věřících (včetně kněží, jáhnů a ostatních pastoračních pracovníků a pracovnic) sdílet evangelium srozumitelným jazykem v kontextu dnešní kultury, a to zvláště skrze místní evangelizační

[6] Pro realizaci této priority bude důležité také to, jak jsou její kroky přístupné a srozumitelné mladým lidem (srov. čtvrtá priorita).

iniciativy, které vyrůstají z konkrétních vztahů a prostředí a jsou propojené s praktickou solidaritou s lidmi v nouzi (srov. 3b.1). Tomuto cíli pak má také sloužit posílení digitálního působení chápaného jako prostor misijního působení církve (srov. 3b.2.).

3b.1. Hodnověrné, srozumitelné a v potřebách lidí zakotvené sdílení evangelia

Podpora vzdělávání a projektů rozvíjejících evangelizaci propojenou se solidaritou s lidmi v nouzi

67. Pro rozvoj vzdělávání v této oblasti budou vypracována dvě opatření. První z nich, *Začlenění tématu sdílení evangelia jazykem mladých do diecézního vzdělávání*, má nejprve za úkol zpracovat solidní pastoračně-teologickou reflexi otázky srozumitelnosti jazyka při sdílení evangelia. Z ní pak bude vycházet návrh způsobů, jak kněžím, jáhnům a ostatním pastoračním spolupracovníkům a spolupracovnicím z farností a komunit nabídnout potřebné vzdělávací možnosti v oblasti rozvoje schopností sdílet evangelium s dnešními lidmi srozumitelným jazykem. To vše s ohledem na kontext současné kultury, citlivost pro běžné potřeby dnešních lidí a propojení se sociálním učením církve.[7] Chceme konkrétními způsoby podporovat platformy pro vzájemné mezigenerační setkávání, abychom mladým aktivně naslouchali, dokázali je chápat, komunikovat s nimi srozumitelným jazykem a zapojit je do tvůrčích a rozhodovacích procesů.

68. Druhé z těchto opatření, *Grantový a metodický rámec pro místní evangelizační iniciativy*, má v návaznosti na pastoračně-teologickou reflexi z předchozího opatření, za cíl vytvořit transparentní podmínky pro (metodickou i finanční) podporu místních projektů propojujících přímé sdílení evangelia jazykem dnešních mladých lidí s praktickou solidaritou s lidmi v nouzi. Opatření má podporovat rozvoj takového sdílení evangelia, které je ochotné vycházet z komfortní zóny a zkoušet nové cesty mimo zaběhlé koleje a které je vnímavé pro každodenní potřeby lidí.

3b.2. Misijní pastorace v digitálním světě

Hledání cest ke sdílení evangelia s dnešními lidmi srozumitelným jazykem v digitálním světě

69. Pro rozvoj digitálního misijního působení bude vypracováno opatření *Diecézní rámec pro rozvoj misijní pastorace v digitálním světě*, které stanovuje zásady a směr pro tvorbu dnešním mladým lidem srozumitelného a autentického obsahu, propojuje tvůrce digitálního obsahu, rozvíjí potřebné kompetence a reflektuje související rizika.

70. Konkrétní podobu tomuto opatření dává projekt *Propojení a rozvoj digitálních tvůrců v diecézi*, který vytváří prostor pro setkávání, sdílení zkušeností a vznik spolupracujících týmů, které hledají společnou orientaci pro misijní a etickou komunikaci v online prostoru, nové způsoby evangelizace, nový jazyk sdílení víry i prostor pro starší generace k seznámení se s tím, čím žijí generace mladší.

71. Konkrétním vyjádřením „digitální misie“ pak bude realizace projektu *Pravidelný diskuzní videopořad o tématech dnešní doby*, který přináší mladým lidem srozumitelný obsah, otevírá aktuální otázky dotýkající se jejich života, včetně těch pro církev nepříjemných, odbourává předsudky a vytváří prostor pro dialog evangelia s mladými a hledajícími lidmi i mimo církev.

3c. VĚROHODNÉ SKUTKY: Rozvoj solidarity s lidmi v nouzi a péče o stvoření

Budeme podporovat iniciativy a aktivity, které umožňují životu v Kristu a ve vztazích s druhými přinášet ovoce žité sloužící chudoby a solidarity s dnešními chudými i celým stvořením

72. Třetí oblast třetí misijní priority zviditelňuje, že sdílení evangelia bez konkrétní solidarity s chudými dnešních dní, prorockého hlasu zaznívajícího v dnešní společnosti a žité chudoby jako svědectví pro dnešní styl života ztrácí důvěryhodnost. Spojuje v sobě sociální a ekologickou

[7] Delegáti v této souvislosti v loňském dokumentu *Já jsem ta Cesta* zmiňovali, že lze při tvorbě kurzů pro sdílení evangelia vycházet také z nabídek, které jsou u nás již k dispozici (např. kurzy typu Alfa pro mládež, Život v Duchu, Hledám Boha, Mission Possible, Evangelizační buňky aj.) a přizpůsobit je jazyku mladých.

citlivost do jednoho postoje naslouchání volání chudých i celého stvoření, které je voláním samotného Krista.

73. Praktickou solidaritu s potřebnými a péči o stvoření (osobní a společenskou diakonii) proto nechápeme jako nějaký přídavek k misijnímu poslání církve, ale jako jeho integrální součást nutně se vzájemně prolínající se slavením bohoslužeb (3a) a sdílením evangelia (3b) a utvářející celý životní styl církve, ve které chudí dnešních dnů nacházejí přijetí, domov a zastání (3c).

74. Proto budeme v příštích třech až pěti letech hledat a rozvíjet konkrétní způsoby, jak posilovat praktickou solidaritu s lidmi v nouzi a lidmi zranitelnými (srov. 3c.1.), rozvíjet péči o stvoření (srov. 3.c.2.) a prohlubovat spolupráci farností, Charit a dalších zařízení sociálních služeb (i necírkevních) tak, aby služba vyrůstala z naslouchání konkrétní nouzi lidí i stvoření, ze vztahů a z evangelijní jednoduchosti. S tímto tématem pak také úzce souvisí další rozvoj profesionální Charity v diecézi.[8]

3c.1. Zodpovědní za službu potřebným, spolupráce s Charitou a farní charity

Rozvoj praktické solidarity s lidmi v nouzi ve farnostech a podpora spolupráce s Charitou v diecézi

75. Pro posílení „diakonického" rozměru této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní a farní zodpovědní za diakonii a včlenění farních charit do farností*, které ustanovuje jasnou odpovědnost za rozvoj služby lidem v nouzi na úrovni diecéze i farností, propojuje dobrovolnickou diakonii se strukturou farností a posiluje spolupráci s profesionální Charitou i dalšími poskytovateli služeb.

76. Na toto opatření navazuje projekt *„Služba jako srdce farnosti" – dobrovolnická diakonie ve farnostech*, který model podporovaný ve výše zmíněném opatření ověřuje na pilotních místech, nastavuje konkrétní podobu spolupráce mezi farností a Charitou a na základě takto získaných zkušeností vytváří podněty pro jeho postupné rozšíření v celé diecézi.

3c.2. Koordinace aktivit v oblasti péče o stvoření

Koordinace a podpora aktivit v oblasti péče o stvoření v diecézi v duchu Laudato si'

77. Na podporu rozvoje „ekologického" rozměru této oblasti bude vypracováno opatření *Ustanovení koordinátora pro podněty Laudato si'*, které začleňuje téma péče o společný domov do života diecéze skrze propojování iniciativ, podporu farností a komunit, vzdělávání a spolupráci s dalšími diecézemi či jinými subjekty z oboru.

78. Jedním z projevů realizace tohoto opatření pak bude projekt *„Udržitelná farnost" – pilotní uvedení Laudato si' do praxe*, který ověřuje konkrétní kroky tzv. integrální ekologie vycházející z encykliky Laudato si' ve vybraných farnostech, doprovází jejich realizaci a na základě zkušeností vytváří podněty pro další rozvoj této oblasti v diecézi.

4. MLADÍ LIDÉ: Regionální a vícegenerační sdílení evangelia

Mladí lidé nejsou další misijní oblastí, ale zrcadlem celé naší misie

Předchozí misijní priority poměřujeme tím, zda jsou přístupné, srozumitelné, otevřené a nosné také pro děti a mladé lidi a nezapomínají na lidi křehké, staré, nemocné či chudé

79. Tato priorita se týká potřeby, aby život, který je v diecézi doprovázen a sdílen, byl skutečně přístupný a nosný i pro děti a mladé lidi. Děti a mladé lidi proto v diecézi chápeme jako privilegované adresáty i zvěstovatele evangelia v mezigeneračním společenství církve, podle nichž se chceme učit srozumitelně mluvit a autenticky jednat a sloužit.[9] Klíčový je zde postoj

[8] Srov. příslušnou část oddílu „Výsledky práce synodních pracovních skupin" na str. 41–42 PŘÍLOHY tohoto dokumentu.

[9] Priorita 4 je chápána jako jakési „poměřovací kritérium" – všechna opatření v misijních prioritách 1, 2 a 3 by měla být poměřována otázkou, zda jsou srozumitelná, přístupná, inspirativní a atraktivní i pro mladou generaci. V diecézi nás vede k revizi dosavadních modelů a k větší odvaze být přítomni skrze osobní doprovázení a podporu života tam, kde děti a mladí lidé skutečně žijí.

doprovázení zaměřený na lidský život ve všech jeho rozměrech, který vnímá děti a mladé lidi jako spolu-hledající, respektuje jejich individuální hledání i životní postoje, umožňuje pružnost ve volbě vhodných forem doprovázení a aktivit a je ochotný jít i do rizika experimentu.

80. V následujících třech až pěti letech chceme službu mladým lidem v diecézi decentralizovat, důraz na akce doplnit o osobní doprovázení a spolupracovat s jinými diecézemi a dalšími organizacemi věnujícími se dětem a mladým lidem. Při tom chceme dále posilovat roli rodin a vytvářet vstřícné místní prostory ve farnostech i mimo farní struktury, kde děti a mladí lidé mohou zakusit přijetí, vztahy a příležitosti ke smysluplnému sdílení evangelia se staršími generacemi a s lidmi jakkoli křehkými.

4.1. Decentralizované doprovázení dětí a mladých lidí

Přesun důrazu na doprovázení dětí a mladých lidí z centra do prostorů jejich života

81. V této oblasti bude vypracováno opatření *Příprava sítě regionálních spolupracovníků a skupin*, které má napomoci posunout těžiště služby mladým lidem a jejich doprovázení z centra do regionů a do vlastního prostředí jejich života (se zvláštním zřetelem ke Karlovarskému kraji). Toto opatření si proto klade za cíl připravit podmínky pro vznik sítě spolupracovníků a spolupracovnic či skupin doprovázejících děti a mladé lidi v jejich přirozeném prostředí a nastavit spolupráci s farnostmi, školami i rodinami, ale také s jinými organizacemi pracujícími s dětmi a mladými lidmi. To vše při zachování některých možností propojování dětí a mladých lidí mezi sebou napříč oblastmi či diecézí s možností setkávat se ve větším počtu vrstevníků. Důležitou specifickou oblastí doprovázení dětí a mladých lidí je církevní školství.[10]

82. Na toto opatření navazuje projekt *„Otevřená fara“ – podpora míst pohostinnosti a inspirace pro středoškoláky*, který tento decentralizovaný přístup ověřuje v konkrétních farnostech skrze vytváření otevřených a přijímajících prostor pro středoškoláky, navazuje mapováním jejich reálného prostředí a potřeb a průběžnou reflexí a sdílením zkušeností hledá podněty a postupy, které mohou být přenositelné i do dalších míst diecéze a inspirativní pro celý proces decentralizace doprovázení mladých lidí a dětí v diecézi.

4.2. Podpora rodičů, vícegeneračního setkávání a solidarity

Role rodiny při doprovázení dětí a mladých lidí a důležitost vícegeneračního prostředí a solidarity

83. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní rámec a praktické podněty pro doprovázení rodin, rodičů a kmotrů*, které podporuje rodiče jako první svědky víry a podpůrnou roli kmotrů, hledá cesty k rozvinutí vícegeneračních vztahů a ve spolupráci s jinými organizacemi, které se věnují mladým lidem, otevírá prostor pro propojení předávání víry se zkušeností s reálnými potřebami lidí a solidarity s lidmi v nouzi.

84. Konkrétní podobu tomuto opatření dává pilotní projekt *„Víra do kapsy“ – podpora rodičů a kmotrů v jejich roli průvodců na cestě víry*, který umožňuje tento přístup ověřit v praxi, zapojuje rodiče a kmotry do spoluvytváření obsahu, vede je k otevřenosti pro vícegenerační prostředí doprovázení dětí a mladých lidí, podporuje v nich vědomí důležitosti solidarity dětí a mladých lidí s lidmi v nouzi a postupně hledá cesty k přenositelnému modelu podpory pro další farnosti.[11]

---

[10] Vize rozvoje církevního školství v rámci diecéze je prezentována v příslušné části oddílu „Výsledky práce synodních pracovních skupin“, str. 42–43 PŘÍLOHY tohoto dokumentu.

[11] K tématu prohloubení potřeby učení se solidárnímu jednání od nejmladšího věku delegáti v dokumentu *Já jsem ta Cesta* doporučovali vyhledávat příležitosti, kde děti a mladí lidé mohou sdílet s nemocnými či jinak znevýhodněnými lidmi a seniory jejich životní zkušenosti, modlitby a duchovní bohatství (např. vícegenerační farní dovolené, vánoční či velikonoční návštěvy nemocných, dobrovolnictví a jiné formy péče o lidi v obtížných životních situacích apod.), zapojovat dětí a mladé lide do spoluvytváření programů zaměřených na solidaritu s lidmi v nouzi (např. na život starší generace, na znevýhodněné rodiny či

(B) ORGANIZAČNÍ PRIORITY

Organizační priority říkají, že pro společnou cestu potřebujeme také vhodné opory

85. Druhý soubor priorit, „organizační priority“, se dotýká způsobu, jakým je diecéze uspořádána a vedena. Jde zde o utváření takových struktur, procesů a vztahů, které budou pomáhat rozvíjet misijní a synodální rozměr života diecéze v kontextu dnešní celosvětové církve i širší společnosti, které jsou utvářené jak lokálně, tak jako síť vztahů.

86. Tyto priority zahrnují restrukturalizaci pastorační péče a misijních aktivit, synodální styl vedení a řízení a pastýřské doprovázení lidí ve službě. Ukazují, že struktury nejsou cílem, ale nástrojem služby a spoluodpovědnosti. Jejich úkolem je umožnit uskutečnění misijních priorit a chránit je před vyčerpáním, chaosem či centralismem.

5. RESTRUKTURALIZACE: První kroky k přizpůsobení struktur

Struktury musí sloužit životu, ne ho dusit

Iniciujeme pilotní projekty směřující k přizpůsobení pastoračních struktur tak, aby podporovaly rozvoj misijního poslání církve v podmínkách dnešní společnosti a kultury

87. Tato první z organizačních priorit zdůrazňuje důležitost prvních kroků vedoucích k celkovému přizpůsobení organizačních struktur proměňujícím se podmínkám života církve žijící v kontextu dnešních před očima se měnících kulturních a sociálních vztahů.[12] Cílem je flexibilní a misijně orientované uspořádání farností a pastoračních celků (tzv. „místní komunity“, farnosti, sdružení farností, tzv. „misijní stanice“ apod.),[13] které odpovídá různorodým místním kontextům (města, rozsáhlé venkovské oblasti, území misijního charakteru).

88. Ve třech následujících letech proto chceme iniciovat první kroky směřující k restrukturalizaci farností vycházející z vyhodnocení pilotních projektů, k hledání nových forem místní přítomnosti církve (ohniska života, misijní stanice) a k vyjasnění role a budoucí podoby kategoriální pastorace.

89. Tato priorita se dotýká bolestivých změn a nejistoty, ale bez ní nebudou mít ostatní priority dostatečně silnou podpůrnou kostru nebo nebudou schopny pomoci rozvíjet misijní poslání církve v kontextu dnešní společnosti.

5.1. Pilotní restrukturalizace farností a pastorační péče

Proces restrukturalizace farností a oblastí bez možnosti klasické farní správy

90. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní rámec doprovázené restrukturalizace farností a pastorační péče*, které vytváří a zároveň otevírá prostor pro postupnou a pilotně ověřovanou proměnu struktury farností směrem k větším pastoračním oblastem, vyjasňuje roli tzv. „místních komunit“ a „misijních stanic“, ustavuje restrukturalizační tým a podporuje doprovázený proces komunikace, rozlišování a vyhodnocování těchto změn.

91. Na toto opatření přirozeně navazuje projekt *Pilotní propojení více farností do jedné pastorační oblasti*, který umožňuje tento model konkrétně vyzkoušet v různých typech území, podporuje

skupiny lidí, rodiny s více dětmi, pěstounské rodiny, neúplné rodiny apod.) a zařazovat témata týkající se otázek sociální spravedlnosti, ochrany stvoření apod.

[12] Restrukturalizace (priorita 5) bez synodální kultury (priorita 6) vede k technokratickému řízení. Synodalita bez ochoty k rozhodnutí vede k paralýze. Tyto dvě priority musí být žity současně.

[13] Výrazem „místní komunity“ se zde myslí životaschopné skupiny, které ze svého středu mohou nabídnout lidi vhodné k jejich pastoračnímu doprovázení a které místní farář či biskup k této roli pověří (zpravidla v několika vzájemně se doplňujících rolích, jako koordinování pastorace, organizování bohoslužeb, hledání způsobů sdílení evangelia, vnímání potřeb místních lidí v nouzi či starost o místní finance či budovy (srov. *JtC*, čl. III.1a. / 2. CESTA); „misijními stanicemi“ je zde pojmenován způsob pastorační a majetkové správy na místech, kde z různých důvodů již nadále nemohou být dlouhodobě ustavené funkční farnosti, které by byly schopné zastávat tři základní úkoly církve (slavení bohoslužeb, sdílení evangelia, solidarita s lidmi v nouzi).

vznik společných pastoračních týmů, nové formy spolupráce a sdílení odpovědnosti a hledá životaschopné způsoby fungování místních komunit.

92. Jestliže se první projekt zabývá strukturami územních farností, druhý související projekt *„Pravda a naděje“ – koncept pastorační správy na pustých územích diecéze* pak otevírá prostor pro hledání a formulaci nových modelů pastorace a správy majetku tam, kde není smysluplné udržet běžnou farní strukturu. Umožňuje tak připravit koncepční podklady pro další fáze restrukturalizace diecéze předpokládající ustavení i jiných pastoračních jednotek, než jsou farnosti, např. „misijních stanic“.

5.2. Podpora rozvoje kategoriální pastorace

Přizpůsobení sítě kategoriální pastorace v diecézi a její propojení s farnostmi

93. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní koncepce kategoriální pastorace*, které vytváří rámec pro začlenění kategoriální pastorace do běžného života farností a komunit, vymezuje její role, podporuje vzdělávání a supervizi a zároveň umožňuje hlubší propojení této služby s územní pastorací i dalšími oblastmi misijního poslání církve. Konkrétní projekty či kroky budou dle potřeby formulovány či konány teprve na základě postupné realizace tohoto opatření.[14]

6. FUNKČNÍ SYNODALITA: Funkční synodální vedení a sbor kněží

Styl vedení a rozhodování je stejně důležitý jako rozhodnutí samotná

Rozvoj stylu vedení založeného na spoluúčasti, rozlišování a sdílené odpovědnosti podpoříme na rovině vedení diecéze, sboru kněží a sboru jáhnů i farností vzděláváním i revizí struktur

94. Druhá z organizačních priorit chce podpořit kulturu spoluzodpovědnosti, společného rozlišování a spoluúčasti a iniciovat procesy vedoucí k praktickému zvládnutí synodálního stylu vedení a rozhodování na všech úrovních, včetně vedení diecéze a vedení farností.[15]

95. V prvních třech až pěti letech se chceme soustředit na prohloubení spolupráce a spoluúčasti sboru kněží a sboru jáhnů na misijním poslání diecéze, na proměnu fungování pastoračního oddělení, reformu diecézní kurie, přizpůsobení způsobu vedení diecéze, revizi směrnic pro službu pastoračních a ekonomických rad a kultivaci otevřené a respektující komunikace.

96. Cílem je takový styl vedení na všech úrovních, který umožňuje spoluodpovědnost, transparentnost, společné rozlišování a účinné ovlivňování rozhodnutí, a to nejen v pastoraci, ale i ve správě majetku. Tato priorita neříká, *co* chceme dělat, ale *jakým způsobem* chceme rozhodovat a vést. Ukazuje, že synodalita není přídavek, ale styl života, rozhodování a nesení odpovědnosti.

6.1. Synodální proměna stylu vedení a pastorační spolupráce

Proměna diecézního vedení, biskupské kurie a sboru kněží a jáhnů směrem k synodálnímu stylu vedení

97. V této oblasti bude vypracováno opatření *Koncepce spolupráce diecézního vedení, kurie a sboru kněží a jáhnů*, které umožňuje promýšlet a postupně uskutečňovat proměnu stylu vedení diecéze směrem k větší spoluúčasti, sdílené odpovědnosti a pastoračnímu rozlišování, podporuje rozvoj

[14] Připomínky některých delegátů zde směřovaly k nejrůznějším oblastem, na které bychom v diecézi neměli zapomínat. Kromě zdravotních, školních a vězeňských zařízení, kde je vyprofilována služba kaplanů, delegáti doporučovali vnímat potřeby dalších specifických skupin v diecézi (lidé „na okraji“, bez přístřeší, umírající, neformální pečující, truchlící, vdovy, vdovci, sirotci, nedobrovolní singles, senioři, rodiny v náročných situacích – např. člen rodiny s postižením, domácí násilí, nedobrovolně bezdětní, úmrtí dítěte, finanční situace, exekuce, lidé postižení nezaměstnaností apod.).

[15] Priorita 6 je „operačním systémem“ pro všechny ostatní priority. Zejména opatření a projekt v oblasti 6.1. (biskupská kurie a presbyterium a sbor jáhnů) jsou nezbytným předpokladem pro úspěch restrukturalizace (oblast 5.1.), aby se organizační změny nezhroutily na lidské neschopnosti spolupracovat.

vztahových a synodálních kompetencí diecézního vedení a zároveň vytváří podmínky pro jasnější vymezení rolí a způsobů rozhodování v novém uspořádání diecéze.

98. Současně toto opatření otevírá prostor pro proměnu fungování biskupské kurie a pastoračního oddělení směrem k jejich silnější servisní a podpůrné roli vůči celku diecéze, umožňuje hledat udržitelný způsob řízení administrativních a ekonomických procesů a podporuje prohloubení spolupráce a vzájemné podpory presbyteria a sboru jáhnů.

99. Téma synodálního a servisního způsobu fungování biskupské kurie a diecézního vedení z tohoto opatření rozvíjí projekt *Reorganizace biskupské kurie jako servisní organizace a vedení diecéze*, který umožňuje konkrétně proměnit fungování kurie (s velkým důrazem na podpůrnou roli pastoračního oddělení transformujícího se na centrum pastorační podpory), podporuje vznik přehledné a spolupracující organizační struktury a vytváří podmínky pro to, aby vedení diecéze mohlo více rozvíjet svoji pastorační a misijní roli.

100. Druhý související projekt *„Společně ve službě“ – podpora spolupráce sboru kněží a jáhnů v synodálním stylu* pak z téhož opatření rozvíjí téma presbyteria a sboru jáhnů a podporuje budování důvěry, vzájemné podpory a sdílené odpovědnosti uvnitř sboru kněží a jáhnů, rozvíjí schopnost společného rozlišování a otevírá prostor pro sdílení zkušeností a různých názorů.

6.2. Revize směrnic pro službu pastoračních a ekonomických rad

Posílení spoluodpovědnosti věřících při správě farností i diecéze skrze pastorační a ekonomické rady

101. Zde bude vypracováno opatření *Revize směrnic pro službu pastoračních a ekonomických rad*, které umožňuje nově promyslet roli těchto rad na farní i diecézní rovině ve světle synodálního stylu vedení, podporuje skutečnou spoluodpovědnost za pastoraci i správu majetku i reálný vliv na rozhodování a vytváří rámec pro jejich fungování odpovídající současným potřebám diecéze i plánované restrukturalizaci. Současně toto opatření otevírá prostor pro rozvoj formace členů pastoračních a ekonomických rad, podporuje jejich kompetence v oblasti komunikace, rozlišování a spolupráce a umožňuje hledat vhodné způsoby jejich ustavování i výkonu jejich služby.

102. Na toto opatření navazuje projekt *Uvedení nových směrnic pro službu pastoračních a ekonomických rad do praxe*, který umožňuje ověřit navržené změny v konkrétních podmínkách farností i na úrovni diecézní, podporuje jejich postupné zavádění a vytváří prostor pro sdílení zkušeností, jejich reflexi a další rozvoj. Součástí projektu je také možnost vytvoření zvláštních stanov pro pastorační či ekonomické rady ve specifických situacích větších pastoračních celků či farností spravovaných komunitami. Nástrojem vzdělávání členů pastoračních a ekonomických rad, ale i dalších spolupracovníků a spolupracovnic, pak má být tzv. „škola synodality“.

7. PÉČE O POVOLÁNÍ: Podpora povolání a bezpečného prostředí

Bez péče o lidi a jejich bezpečí neponese pastorační služba trvalé ovoce

Učiníme konkrétní kroky, které přispějí k rozvoji a vzájemné spolupráci různých povolání, k efektivnější podpoře lidí pracujících v církvi a k bezpečnějšímu církevnímu prostředí v diecézi

103. Třetí z organizačních priorit je zaměřena na podporu takového života v diecézi, v němž je vytvořeno podpůrné a bezpečné prostředí pro zrání a rozlišování různých podob společného povolání ke svatosti v různých životních stavech, umožňující vzdělávání a oporu pro ty, kdo v pastoračních službách nesou odpovědnost, rozvoj kompetencí v týmové spolupráci a bezpečí pro všechny zúčastněné. Péče, férovost a bezpečí jsou nezbytné podmínky dlouhodobé služby.[16]

[16] Tato priorita je provázána s prioritou 10 (pracovní podmínky). Priorita 7 řeší „bezpečí a smysl“, priorita 10 „mzdu a spravedlnost“.

104. V prvních třech až pěti letech se proto chceme soustředit především na vytváření podpůrného prostředí pro rozlišení povolání k nejrůznějším službám a podporu jejich zdravého rozvoje, včetně podpory povolání ke služebnému kněžství a zasvěcenému životu. Zároveň podnikneme konkrétní kroky k utváření bezpečného prostředí v diecézi, a to např. prostřednictvím zpracování etického kodexu, rozvinutí systematické prevence zneužívání, nabídky nezávislé podpory obětí a nalezení způsobů pastoračního doprovázení zasažené komunity.

7.1. Vyjasnění profilů služeb a podpora povolání k nim

Vyjasnění tradičních i nových služeb v diecézi a vytváření prostředí pro povolání k nim

105. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní rámec profilů a financování služeb v diecézi*, které povede k postupnému vyjasnění podoby jednotlivých tradičních i nových služeb v diecézi (se zvláštním zaměřením na služebné kněžství, duchovní doprovázení, službu katechistů, správců majetku, stavebních techniků a pastoračních asistentů). Opatření je zaměřeno na vyjasnění jejich poslání, kompetencí a odpovědností, podporu jejich zdravého rozvoje a nalezení srozumitelného a udržitelného rámce jejich financování. Současně toto opatření otevírá prostor pro rozlišování různých forem zapojení – od dobrovolnické služby až po pracovní úvazek – a podporuje hledání rovnováhy mezi potřebami farností, obdarováním konkrétních lidí a možnostmi diecéze.

106. Konkrétní podobu tomuto opatření dává pilotní projekt *Ověření služeb „správce majetku“ a „katechista“ v prostoru pastorační oblasti*, který umožňuje tyto dvě klíčové služby konkrétně vyzkoušet v praxi, podporuje jejich vzájemné doplnění a vytváří podmínky pro vznik přenositelných modelů služby v různých typech pastoračních oblastí.

107. Na téma podpory povolání k různým způsobům života v církvi a k různým službám v tomto opatření pak navazuje projekt *„Bůh volá každého“ – prezentace služeb a praxe modlitby za povolání*, který v celé diecézi podporuje kulturu rozlišování povolání, otevírá prostory pro osobní hledání a rozhodování a zároveň posiluje společnou modlitbu za různá povolání i služby.

7.2. Bezpečné prostředí v diecézi a etický kodex

Prohloubení prevence ochrany zranitelných a posílení nástrojů supervize, vzdělávání a doprovázení

108. V této oblasti bude vypracováno opatření *Zavedení etického kodexu a systému podpory bezpečného prostředí*, které vytváří jasný a srozumitelný rámec pro bezpečné vztahy ve službě, podporuje další rozvoj prevence zneužívání a zároveň umožňuje vznik důvěryhodného systému podpory, možností bezpečného ohlášení a doprovázení všech zúčastněných či zasažených. Současně toto opatření posiluje kulturu odpovědnosti a transparentnosti, otevírá prostor pro nezávislou pomoc obětem a podporuje rozvoj supervize jako běžné součásti služby, která pomáhá předcházet přetížení i selháním.

109. Na toto opatření pak navazuje projekt *Systém bezpečného prostředí a podpory služebníků a zaměstnanců*, který umožňuje uvést rámec daný novým etickým kodexem diecéze do konkrétní praxe ve farnostech, komunitách, dalších církevních organizacích i na biskupství, podporuje postupné zavádění etického kodexu a prohlubování systému prevence v celé diecézi a vytváří podmínky pro jeho průběžné vyhodnocování a další rozvoj.

(C) EKONOMICKÉ PRIORITY

Ekonomické priority utvářejí misijně orientovaný způsob zacházení s majetkem a s lidmi

110. Závěrečný soubor priorit, „ekonomické priority“,[17] se dotýká oblasti, která je často nejcitlivější a nejvíce zatížená nedůvěrou: oblasti správy majetku, financí, dárcovství, odměňování a pracovních podmínek. Právě zde se však ukazuje, nakolik je synodní proces věrohodný a jak dalece to církev s životem podle evangelia myslí vážně.

111. Způsob, jakým diecéze zachází s majetkem, investuje, oslovuje dárce a zachází s dary, odměňuje práci a vytváří pracovní podmínky, vysílá silné svědectví navenek i dovnitř církve. Ekonomické priority nemají za prvotní cíl „zefektivnit církev jako podnik“, ale spíše osvobodit poslání církve od zátěže, netransparentnosti a improvizace vedoucím k vyčerpání lidí, konfliktům a ztrátě důvěry. Ekonomické priority tak fungují jako zkouška pravdivosti celého synodního úsilí.

8. ODPOVĚDNÉ SPRÁVCOVSTVÍ: Zvládnutelné správcovství majetku

Majetek má sloužit misijnímu poslání církve, ne je paralyzovat

Chceme se učit spravovat provozní i investiční majetek tak, aby sloužil misijnímu poslání církve a aby způsob jeho správy byl s tímto posláním v souladu a byl dlouhodobě zvládnutelný

112. První z našich ekonomických priorit se týká toho, s čím diecéze hospodaří. Rozvíjí odpovědnou, transparentní a profesionální správu provozního i investičního majetku farností, který chápeme nejen jako zdroj financování, ale také jako nástroj služby obecnému dobru a příležitost ke spolupráci s lidmi dobré vůle. Netýká se tedy získávání nových zdrojů, ale zacházení s tím, co již máme. Takové zacházení je založeno na rozlišování, modlitbě, citlivé komunikaci a spolupráci mezi biskupstvím, farnostmi a komunitami či dalšími církevními organizacemi působícími v diecézi.

113. V prvních třech až pěti letech proto budeme klást důraz na vyjasnění procesů, rozlišení typů majetku a nabídku nástrojů potřebných pro jeho efektivní správu. Chceme vytvořit zvládnutelný a profesionálně podporovaný systém správy provozního a investičního majetku farností a biskupství, zapojit odborníky a správce majetku a na základě zodpovědné reflexe dále rozvíjet procesy spojené s nevyužívanými kostely.

8.1. Efektivní správa majetku ve farnostech

Klasifikace majetku, profesionální podpora a praktické nástroje pro jeho správu

114. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní rámec pro klasifikaci provozního a investičního majetku*, které umožňuje jasněji rozlišit různé typy majetku podle jejich poslání, podporuje transparentní hospodaření a vytváří podmínky pro odpovědné rozhodování na úrovni farností i diecéze. Současně toto opatření otevírá prostor pro lepší porozumění ekonomické realitě jednotlivých farností, umožňuje sledovat náklady i výnosy jednotlivých typů majetku a podporuje práci ekonomických rad s konkrétními a srozumitelnými daty.[18]

115. Tuto oblast dále rozvíjí opatření *Integrovaný servisní systém správy majetku a ustavení správců majetku.* To má přispět k větší profesionalizaci správy majetku, umožnit sdílení nástrojů a dobré praxe a zároveň ulevit duchovním správcům, aby pro ně správa majetku nebyla neúměrnou zátěží.

---

[17] Ekonomické priority netvoří jeden homogenní celek. Každá z nich má odlišnou funkci a společně vytvářejí základní podmínky pro dlouhodobou udržitelnost misijního poslání církve. Pro jejich správné pochopení je užitečné rozlišit tři vzájemně provázané roviny: majetek – s čím diecéze hospodaří (priorita 8), zdroje – odkud přicházejí prostředky (priorita 9) a lidi – kdo a za jakých podmínek nese službu (priorita 10).

[18] Srov. příslušnou část oddílu „Výsledky práce synodních pracovních skupin“ na str. 44 PŘÍLOHY tohoto dokumentu.

116. Na toto druhé opatření navazuje projekt *Vzdělávací program pro správce majetku*, který pro tuto službu umožňuje připravit konkrétní lidi, podporuje jejich kompetence v oblasti ekonomiky, práva i etiky a vytváří prostor pro jejich vzájemnou spolupráci a supervizi.

8.2. Strategie pro sakrální stavby a převody kostelů a mobiliářů

Rozvinutí a prohloubení dlouhodobé koncepce zacházení s kostely a kaplemi

117. V této oblasti bude vypracováno opatření *Diecézní koncepce nakládání se sakrálními stavbami*, které v dlouhodobé perspektivě umožňuje hlouběji promyslet zacházení s kostely, kaplemi a mobiliáři, podporuje transparentní a předvídatelná rozhodování a zároveň otevírá prostor pro hledání citlivých a důstojných řešení v situacích, kdy církev již nemůže tyto stavby sama spravovat.

118. Toto opatření zároveň podporuje propojení ekonomického, právního a pastoračně-teologického pohledu, umožňuje nastavit srozumitelná pravidla pro převody a sdílené využití kostelů a vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci s místními komunitami a dalšími partnery.

9. ETICKÉ ZDROJE: Etické dárcovství, fundraising a investování

Finanční zdroje, investování a etika patří k sobě

Rozvineme stabilní a důvěryhodné finanční zdroje ve službě misijního poslání církve a zaměříme se především na rozvoj dárcovství, fundraisingu a etického rozměru investování

119. Druhá ekonomická priorita se týká toho, odkud přicházejí prostředky pro život a rozvoj. Soustředí na etický rozvoj zdrojů, které umožňují dlouhodobě financovat poslání církve v diecézi.[19] Týká se získávání a rozmnožování zdrojů, nikoli správy majetku (té se věnuje osmá priorita). Klíčem k tomu je (samozřejmě kromě úsporných opatření na straně výdajů) především změna způsobu financování farností, podpora vědomé a pravidelné finanční spoluúčasti věřících, větší podíl věřících při rozhodování o finančním hospodaření, rozvoj dobrovolnictví, efektivní etické investování a periodické vyhodnocování.

120. V prvních třech až pěti letech se proto soustředíme především na rozvoj kultury dárcovství a finanční spoluzodpovědnosti, profesionálního fundraisingu, efektivní a etické investování v souladu s posláním církve, stanovení jasných etických pravidel získávání a využívání prostředků a investování a ověření nových modelů financování farností. Vycházíme při tom z toho, že transparentnost a etika nejsou brzdou, ale podmínkou legitimity, a nakonec i efektivity. Důraz přitom chceme klást na propojení výnosnosti s etičností, udržitelností a solidaritou.

9.1. Modely financování farností a solidární fond

Změna systému financování farností směrem k udržitelnosti a solidaritě

121. V této oblasti bude vypracováno opatření *Reforma modelu financování farností a solidárního fondu*, které umožňuje hledat udržitelný a spravedlivý způsob financování života a poslání církve, podporuje spolupráci mezi farnostmi, biskupstvím i dalšími komunitami a zároveň vytváří podmínky pro větší solidaritu mezi různými částmi diecéze. Současně toto opatření otevírá prostor pro rozlišování různých modelů financování podle konkrétních podmínek jednotlivých farností, umožňuje zapojení širšího spektra aktérů do společného rozhodování a podporuje hledání rovnováhy mezi samostatností a vzájemnou solidaritou.[20]

---

[19] Priorita 9 tvoří „palivo“ pro misijní priority. Například bez úspěšného fundraisingu (oblast 9.2) nebude možné financovat doprovázející (oblast 1.1.) nebo spravedlivé mzdy (oblast 10.1.).

[20] Srov. příslušnou část oddílu „Výsledky práce synodních pracovních skupin“ na str. 44 PŘÍLOHY tohoto dokumentu.

122. Konkrétní podobu tomuto opatření dává projekt *„Farnost jako hospodář“ – testování nových modelů správy majetku*, který umožňuje modely vyplývající z opatření konkrétně ověřit v různých typech farností, podporuje porozumění jejich dopadům a vytváří podklady pro odpovědné rozhodnutí o jejich dalším zavedení v celé diecézi.

9.2. Rozvoj etického dárcovství, fundraisingu a investování

Podpora pravidelného dárcovství, fundraisingu, transparentnosti a etického investování

123. V této oblasti bude vypracováno opatření *Podpora dárcovství farností a koordinace fundraisingu*, které podporuje rozvoj kultury pravidelného a vědomého dárcovství, umožňuje systematickou péči o dárce a zároveň vytváří podmínky pro transparentní komunikaci o poslání a hospodaření farností i diecéze. Současně toto opatření otevírá prostor pro hledání nových zdrojů v souladu s posláním církve, podporuje vzdělávání v oblasti dárcovství a fundraisingu a umožňuje zapojení širšího okruhu lidí do spoluzodpovědnosti za financování života církve.

124. Tuto oblast dále rozvíjí a eticky ukotvuje opatření *Formulace poslání diecéze a kodexu etického získávání darů a investování*, které vytváří jasný hodnotový rámec pro zacházení s finančními prostředky, podporuje transparentnost a důvěryhodnost farností a biskupství umožňuje rozlišovat, jaké zdroje přijímat a jakým způsobem s nimi nakládat.

124a. Na obě tato opatření pak navazuje projekt *„Transparentní a štědrá farnost“ – hledání vhodných způsobů komunikace*, který umožňuje principy zahrnuté v opatřeních uvádět do konkrétní praxe, podporuje otevřenou komunikaci s věřícími i širší veřejností a vytváří prostor pro růst důvěry, spoluúčasti a dobrovolnického zapojení.

10. PRACOVNÍ PODMÍNKY: Odpovídající mzdy a pracovní podmínky

Spravedlivé zacházení s lidmi je součástí evangelia a podmínkou udržitelnosti

Budeme hledat vhodné způsoby a transparentní pravidla pro důstojné, odpovídající a spravedlivé finanční a pracovní podmínky pro ty, kdo jsou ve službě církve

125. Způsob, jak církev zachází se svými pracovníky a pracovnicemi, je součástí jejího svědectví. Proto se tato třetí z ekonomických priorit týká toho, kdo a za jakých podmínek nese službu církve. Zaměřuje se na hledání cest k zajištění spravedlivé a přiměřené odměny duchovních i ostatních církevních zaměstnanců, jasná pravidla pro takové odměňování, návaznost tohoto odměňování na personální procesy a na utváření podpůrných pracovních podmínek. Vycházíme z toho, že spravedlivá a přiměřená odměna je nedílnou součástí života církve a odráží duchovní, etickou i praktickou stránku jejího misijního poslání.[21]

126. Cílem je, aby služba v církvi byla ekonomicky udržitelná, lidsky důstojná a dlouhodobě možná. Zároveň má být v souladu s hlásanými evangelijními hodnotami a má respektovat specifickou povahu služby jáhnů, kněží a biskupů plynoucí z jejího hierarchického charakteru. A nakonec musí být nutně zasazená do současného legislativního, ekonomického a společenského kontextu.

127. Tato poslední priorita ukazuje, že církev, která je poslána hlásat evangelium, musí zároveň jednat férově s těmi, kdo pro ni pracují. Je úzce provázána se sedmou prioritou (povolání), neboť spravedlivé odměňování a důstojné podmínky jsou nezbytným předpokladem pro rozvoj jakéhokoli povolání k dlouhodobé službě.

[21] Opatření v této prioritě jsou přímou odpovědí na potřebu stabilizace služeb a podporu povolání (oblast 7.1) a zajištění bezpečného prostředí pro všechny (oblast 7.2). Bez spravedlivého finančního ohodnocení (oblast 10.1) zůstanou profily služeb (oblast 7.1) jen teoretickou možností. Zároveň zpětná vazba a supervize (oblasti 10.2 a 7.2) společně chrání pracovníky a pracovnice před vyhořením a zneužíváním moci.

10.1. Revize forem a výše odměňování

Hledání a stanovení principů spravedlivé mzdy a transparentních pravidel odměňování

128. V této oblasti bude vypracováno opatření *Revize diecézního mzdového řádu a jeho zavedení do praxe*, které umožňuje nastavit spravedlivé, srozumitelné a transparentní odměňování těch, kdo jsou ve službě církve, a podporuje propojení výše odměny s náročností práce i konkrétní sociální realitou. Současně toto opatření vytváří prostor pro reflexi a prezentaci principů spravedlivé mzdy, pracuje na sjednocení pravidel odměňování napříč diecézí a podporuje dlouhodobou stabilitu služeb tím, že propojuje odměňování s personálními procesy, vzděláváním a odpovědností.

129. Zároveň toto opatření otevírá citlivou, ale nezbytnou otázku odpovídajícího materiálního zajištění duchovních, včetně transparentního zacházení s příspěvky darovanými v souvislosti se slavením eucharistie a ostatních svátostí a svátostin, a vede k hledání takového nastavení, které bude věrohodné vůči společnosti i uvnitř církve.

10.2. Personální situace a pracovní prostředí

Podpora kvality pracovních vztahů a efektivity procesů na biskupství a v celé diecézi

130. V této oblasti bude vypracováno opatření *Nastavení standardů otevřeného a respektujícího pracovního prostředí*, které umožňuje systematicky reflektovat personální situaci v diecézi, podporuje kulturu zpětné vazby a přispívá k vytváření pracovního prostředí založeného na důvěře, respektu a spolupráci. Současně toto opatření podporuje rozvoj kompetencí vedoucích pracovníků a pracovnic, umožňuje zavádění pravidelných hodnotících a podpůrných rozhovorů a vytváří podmínky pro lepší komunikaci, sdílení odpovědnosti a zvládnutelnost pracovních úkolů.

131. Konkrétní podobu tomuto poslednímu opatření dává nakonec projekt *„Dialog o službě“ – zavedení ročních rozhovorů u duchovních*, který umožňuje principy z opatření vyzkoušet v praxi služby presbyteria, podporuje vnímání rozhovorů jako nástroje podpory a doprovázení, nikoli kontroly, a vytváří prostor pro hlubší porozumění službě, jejím nárokům i potřebám těch, kdo ji nesou.

DALŠÍ KROKY NA SPOLEČNÉ CESTĚ

Důležité opěrné body pro pokračování cesty proměny naší diecéze

132. Po prezentaci „kroků k reformě“ se nyní velkým obloukem vracíme k tomu, co jsme v první části dokumentu nazvali „cestou proměny“. Mnohé z toho, co je tam na osobní i komunitní rovině popisováno, se již v diecézi děje a bude se dít dál i bez dlouhých dokumentů a nezávisle na pokynech „shora“. Je však také možné, že některé slibné začátky vedoucí směrem, kterým synodní dokumenty ukazují, zanikly, protože nenašly dostatečnou podporu či prostor k životu.

133. Proto naše společná cesta nemůže skončit tímto dokumentem. Naopak – právě zde začíná její další etapa, kterou lze nazvat její „realizační fází“ (částečně se kryjící s „realizační fází“ synody o synodalitě). Proto navrhujeme několik konkrétních kroků, které mohou pomoci, aby se přijaté podněty a doporučení postupně také proměňovaly v život:[22]

1. **Synodální obnova diecéze:** Vedení diecéze osloví farnosti a ohniska života s nabídkou jednodenní duchovní obnovy v duchu synodality.

[22] Další praktické podněty, ale i mnohé z toho, co máme již v naší diecézní synodě za sebou, lze nalézt v dokumentu Generálního sekretariátu synody (29. června 2025): *Pokyny pro realizační fázi synody 2025 – 2028* (dále jen *Pokyny*). Tento dokument přináší podněty pro „realizační fázi synody o synodalitě“ (srov. zvláště *Pokyny*, čl. 3.2. Investovat do konkrétních postupů), jejíž cílem je „vyzkoušet nové postupy a nové struktury, které přispějí k synodálnímu životu církve“, a jsme v něm vyzváni „vynasnažit se, abychom rozpoznali, co je v jednotlivých místních podmínkách nejvhodnější a co může do budoucna přinést nejvíce plodů“ (*Pokyny*, čl. 1. Co je realizační fáze a jaký je její cíl?).

2. **Poselství synody:** Zpracování srozumitelného textu „Poslání a vize diecéze“ a dalších forem sdílení (letáky, videa, podcasty), které pomohou předat poselství synody širšímu okruhu lidí.
3. **Zkušenost synodality:** Povzbuzení a vytváření příležitostí k tomu, aby i po skončení formální role synodní delegáti při různých příležitostech sdíleli s dalšími svoji zkušenost společné cesty.
4. **Reflexe v radách:** Výzva k reflexi zkušeností ze synody a dokumentů diecézní synody v pastoračních a ekonomických radách farností a dalších řádných synodálních grémiích, jejichž úkolem je spolupracovat s biskupem na rozlišování další cesty diecéze v Duchu svatém.
5. **Modlitební síť:** Podpora pokračování modlitební sítě a její konkrétní ukotvení v místních společenstvích, farnostech, komunitách či vikariátech.
6. **Vikariátní rozlišování:** Iniciování společného rozlišování např. na úrovni vikariátů na téma budoucí podoby farních celků, pastoračních oblastí, farností či dalších pastoračních struktur.
7. **Setkání synodních delegátů:** Uspořádání několika navazujících setkání synodních delegátů, případně členů pastoračních rad apod., se sdílením zkušeností z dosavadní cesty (např. setkání na pouti v Římě r. 2026, hodnotící diecézní shromáždění r. 2027 apod.).[23]
8. **Škola synodality:** Zřízení diecézní *Školy synodality* pro členy pastoračních a ekonomických rad i pro všechny, kdo mají zájem se podílet na společné odpovědnosti za život diecéze jako celku či jednotlivých farností a komunit.[24]
9. **Svobodné diskuzní fórum:** Vytvořit fórum svobodné diskuze o tématech, která sice přesahují kompetence diecézního biskupa, ale řadu lidí v diecézi tíží.
10. **Synodní projektový tým:** Ustavení malého projektového týmu, který bude doprovázet proces realizace rozhodnutí diecézní synody, koordinovat práci na opatřeních a projektech obsažených v příloze dokumentu a pečovat o uskutečnění výše uvedených bodů.

134. Iniciace těchto kroků náleží diecéznímu vedení po konzultaci s diecézní pastorační radou a ve spolupráci s diecézním pastoračním týmem a pastoračním oddělením.

135. Jejich uskutečnění se však neobejde bez široké spoluúčasti – synodních delegátů, okrskových vikářů, farářů, administrátorů farností, ostatních kněží či jáhnů, pastoračních rad, všech, kdo se v různých službách podílejí na životě farností a komunit i mnoha dalších lidí z celé diecéze.

[23] V dokumentu *Pokyny* je období 2025 – 2028 prezentováno jako fáze „implementace v místních církvích“. V prvním pololetí 2027 se předpokládá konání „hodnotících shromáždění v diecézích“, ve druhém pololetí 2027 „hodnotící shromáždění v národních a mezinárodních biskupských konferencích“, v prvním čtvrtletí 2028 „hodnotící kontinentální shromáždění“ a v říjnu 2028 „církevní shromáždění ve Vatikánu“. Diecéze jsou zde vyzvány k „pravidelnému konání místních a regionálních církevních shromáždění“ (*Pokyny*, čl. 3.2.h.).

[24] „Je nezbytné dbát na jeho znalost zejména u členů synodálních týmů a těch, kdo jsou na různých úrovních povoláni k provázení realizačního procesu. Vzhledem k tomu, že text Základního dokumentu je bohatý a ucelený, bude dobré naplánovat (na místní, národní nebo regionální úrovni) studium, doprovodné aktivity a průvodce čtením, které umožní pochopit životodárnou inspiraci textu, nikoli získat jen představu o projednávaných tématech“ (*Pokyny*, čl. 3. Jak používat Základní dokument ve fázi realizace?, srov. také *Pokyny*, čl. 4. Jakou metodou a jakými nástroji postupovat ve fázi realizace?).

ZÁVĚR

Po namáhavém rybolovu naší synodní cesty jsme zváni „posnídat“ s Pánem na břehu

136. Jednadvacátá kapitola Janova evangelia, která nás tímto dokumentem provázela, ukazuje, že ani po setkání se Zmrtvýchvstalým není vše uzavřeno. Učedníci vytáhli síť na břeh a posnídali s Ježíšem – a přesto jejich cesta teprve začínala. Už však věděli to podstatné: Pán je zde.

137. Také naše synodní cesta tímto dokumentem nekončí. Otevírá se nová etapa společného putování. Některé kroky jsou jasnější, jiné budeme teprve rozlišovat. Na břehu našeho času stojí tentýž Kristus, který oslovil Šimona Petra. Zve i nás, abychom s ním někde na břehu našich životů, nejen při slavení eucharistie, ale třeba i u prosté snídaně, oběda či večeře, spočinuli v Jeho láskyplné péči, svěřili mu svou službu i svou nejistotu a znovu se učili rozpoznávat Jeho přítomnost v našem každodenním životě.

138. Možná i my, jako učednice a učedníci, „které Ježíš miluje“, budeme v obyčejných chvílích – u společného stolu, ve službě i ve vztazích – znovu rozpoznávat: „To je Pán!“ Pak můžeme jít dál s důvěrou. Ne proto, že máme všechny odpovědi, ale protože víme, že On je s námi. Proměna našich srdcí, vztahů i služby není jen naším dílem. Je darem Božího působení mezi námi. A tak i dnes zveme všechny sestry a bratry v naší diecézi, abychom společně zaslechli ono Ježíšovo: „Následuj mě!“ (*Jan* 21,19). A s novou nadějí a důvěrou pokračovali v cestě – i když vede do neznáma.

139. Jako průvodce osobní i společnou modlitbou na této cestě doporučujeme mírně upravenou modlitbu, která nás doprovázela po celou dobu slavení diecézní synody:

Na cestu do neznáma

Náš milosrdný Otče,
ty nikdy neopouštíš svůj lid.
Procházíš s námi vším, co prožíváme,
a bez podmínek miluješ každého člověka.
Naplňuj nás svým Duchem,
abychom na společné cestě
v lásce naslouchali jedni druhým,
odvážně odkrývali Ježíšovu pravdu
a s nadějí se vydávali po cestách života.
O to prosíme skrze Krista,
našeho Pána a bratra.
Amen.
Maria, průvodkyně na cestě,
oroduj za nás

PŘIJETÍ DOKUMENTU DELEGÁTY

140. My, synodní delegáti shromáždění na III. generálním shromáždění diecézní synody Diecéze plzeňské, přijímáme tento dokument jako *Závěrečný dokument III. etapy diecézní synody*. Předkládáme jej biskupu Tomášovi se žádostí, aby jej schválil a přijal jako **závazný rámec pro další směřování diecéze**, pokud *coram Deo* (před Bohem) neshledá, že je to proti jeho svědomí a pastorační zodpovědnosti. Současně bereme na vědomí text PŘÍLOHA: *Priority – Opatření – Projekty* (synoda.bip.cz/dokument3) a doporučujeme, aby se stal součástí akt synody a sloužil jako **základní orientace pro uvádění závěrečného dokumentu III. etapy do praxe** v příštích třech až pěti letech.

Závěrečné hlasování 9. května 2026 v Johannisthalu

Ze 104 synodních delegátů bylo závěrečnému hlasování přítomno 92, z nichž platně hlasovalo 90.

Pro přijetí tohoto dokumentu ve znění formulovaném v čl. 104 se vyslovilo 76 synodních delegátů, proti 14 synodních delegátů, nehlasovali 2 synodní delegáti.

Tento závěrečný dokument byl tedy odsouhlasen 84 % z hlasujících, resp. 73 % ze všech delegátů.

PŘIJETÍ DOKUMENTU BISKUPEM

Já, Tomáš Holub, biskup plzeňské diecéze, jsem s velkou vděčností přijal dokument, který byl dne 9. května 2026 více než dvoutřetinovou většinou schválen III. generálním shromážděním diecézní synody v Johannisthalu.

Po finálním zapracování výsledků práce synodních skupin zabývajících se profesionální Charitou, církevním školstvím a ekonomikou do PŘÍLOHY dokumentu, po nezbytných jazykových úpravách a po zralém uvážení *coram Deo* jsem tento dokument, jenž vyjadřuje názory účastníků III. generálního shromáždění diecézní synody, přijal za svůj a ukládám, aby byl zveřejněn v *Acta curiae* plzeňské diecéze.

Tímto také žádám, aby se veškerý Boží lid plzeňské diecéze s tímto *Závěrečným dokumentem III. etapy diecézní synody ‚Následuj mě!'* seznámil, protože tento dokument v návaznosti na *Závěrečný dokument I. etapy diecézní synody ‚Mistře, kde bydlíš?'* a *Závěrečný dokument II. etapy diecézní synody ‚Já jsem ta Cesta'* na základě mého rozhodnutí tvoří závaznou směrnici pro misijní, organizační i ekonomický rozvoj plzeňské diecéze v příštích pěti letech.

V Plzni, 11. května 2026

Mons. Tomáš Holub
biskup plzeňský

Číslo jednací: 1394/2026

Diecézní synoda

2024 2026

Společně **s nadějí**

Život v Kristu *uprostřed dnešní reality*

Závěrečný dokument diecézní synody Diecéze plzeňské *Následuj mě!*
Biskupství plzeňské, 11. května 2026